

Forhandlinger maa føre til et godt Resultat.

En Bemærkning kunde jeg endnu have Lyst til at gøre. Den nuværende Toldlov have vi haft siden 1863. Vi ere imidlertid sikkert alle enige om, at det var heldigt, om vi noget oftere kunde komme til at forhandle dette store Spørgsmaal. Det vilde derfor maaske være rigtigt i Loven at indsætte en Bestemmelse, der begrænsede Lovens Varighed til et bestemt Aaremaal. Jeg vil derfor tillade mig at henstille, om man ikke vilde finde det rigtigt, at der i Slutningen af Loven indføjedes en Paragraf, der kom til at lyde saaledes: Finansministeren forelægger Forslag til Revision af denne Lov inden Udgangen af — f. Eks. — Aaret 1912. Jeg tror, det vilde have Betydning, at vi noget oftere kunde komme til at behandle disse Spørgsmaal, thi derved vilde vi altid kunne holde Trit med Udviklingen og forme Toldlovgivningen paa den til enhver Tid for Befolkningen og Udviklingen heldigste Maade.

Hammerich: Ogsaa jeg kan dele det Ønske, at vi maatte kunne faa et Resultat ud af denne Lovs Behandling. Vi have en Toldlov, som regner med Mark og Skilling, det antyder allerede tilstrækkeligt, at den trænger til Revision; og der er naturligvis andre mere væsentlige Punkter, hvorom det samme kan siges. Men fremfor alt er det jo ganske sikkert, at den stadige Fremdragen af Nødvendigheden af en Toldreform og det Røre, den har vakt gennem de mange Aar, har skabt en Utryghed for mange Erhverv, som maa være forberedte paa, at deres Vilkaar blive forandrede ved en Toldlov, alene derfor maatte man ønske, at vi nu kunde naa til et Resultat.

Jeg kan ogsaa være enig i, at der maa de forskellige Anskuelser bøje sig imod hinanden, men jeg kan rigtignok ikke som min ærede Sidemand, det ærede Medlem for Æbeltoft (Neergaard), finde, at noget saadant i Virkeligheden er sket. Vi staa i Øjeblikket overfor den krasseste Beskyttelse Verden over, og det, der samtidig er Tale om hos os, er, at Folk, der have Øje for Beskyttelsens Betydning, at de skulle gaa med til at forandre en i frihandlerisk Retning langt lempeligere Toldlov, end den øvrige Verden har dem, i yderligere frihandlerisk Retning. Nej, de Indrømmelser, som der hidtil har været Tale om, have kun været bragte af dem, som tro paa, at Beskyttelsen ogsaa har sin Betydning, og som have set, hvorledes

Beskyttelsen rundt i den øvrige Verden har virket.

Lad det nok saa meget være Tilfældet, at Frihandel er den naturlige Vej, ad hvilken det ene Land kommer i Besiddelse af de andre Landes Goder, saa er Forudsætningen derfor dog ganske sikkert, at det ene Land ikke lukker for det andet, og det er jo det, der er sket i de senere Aar, det, hvoraf vi have set og faaet at føle Følgerne. Jeg vil af disse Følger kun fremdrage, hvad vi her fra København have set for adskillige af vore Virksomheders Vedkommende, hvorledes Beskyttelsen i Sverige har drevet den ene danske Forretning efter den anden over i Sverige. Jeg skal i al Korthed fremdrage nogle af de danske Virksomheder, der saaledes ere tvungne over i Sverige. I Malmø har Holger Petersen været nødt til at oprette en Forretning for at holde paa det Marked, han med store Ofre havde skabt sig ovre i Sverige. Moresco har været nødt til det samme. De danske Dampmøller, Carl Lunds Fabrikker og Cloëtta ligeledes, og der kunde sikkert nævnes adskillige andre. En hel Række af vore betydelige Forretninger er saaledes af den svenske Toldbeskyttelse bleven tvunget til at flytte Kapital og nogle af deres dygtigste Kræfter over i Sverige. De have saa ganske vist faaet nogle Renter af deres Penge, men i Forhold til de Ofre, de tidligere havde bragt for at faa disse Forretninger frem, tror jeg endda ikke, det er nogen stor Rente. Det Udbytte, de have faaet, er sikkert ikke større, end at det netop tilstrækkelig godtgør, at det er ikke de enkelte, der tjene ved Beskyttelsen, men det er hele Samfundet i det beskyttede Land, thi den aldeles overvejende Del af de Penge, langt mere end ti mod een af, hvad disse Forretninger indbringe, bliver i Sverige som Løn til svenske Arbejdere og Funktionærer; af disse danske Forretninger alene leve ligefrem i tusindvis af svenske Arbejdere, og af dem og deres Familier lever igen en Mængde andre svenske Borgere. Det er den Virkning, Beskyttelsen i Sverige har haft for os, at den ganske sikkert har trukket baade Kapital og Arbejdskraft og dygtige Kræfter fra Danmark til Sverige. Disse sidste betragte sig maaske endnu en Tid som Danske, men deres Børn blive Svenske.

Nu er det blevet sagt fra forskellige Sider — jeg tror, det var bl. a. det ærede Medlem for Saksjøbing (Rørdam), der sagde det —: Ja, men Beskyttelse passer ikke her; Danmark er et Land, hvor Land-